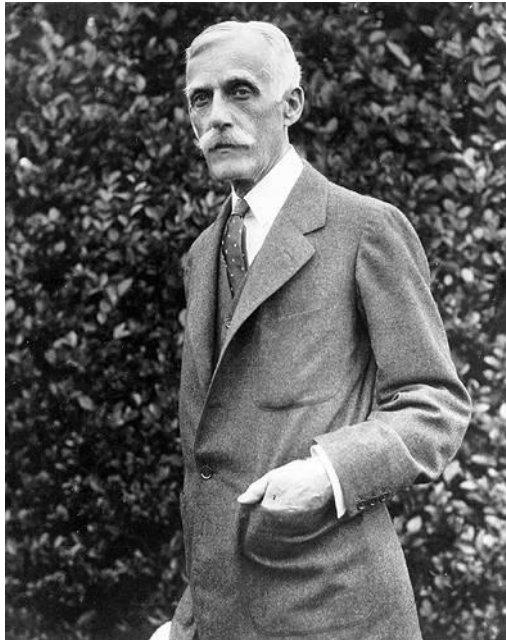

Wykład:

Przestępstwa podatkowe

Andrew Mellon o podatkach

*"Historia opodatkowania pokazuje, iż **podatki nadmierne nie są płacone**. Wysokie stawki w sposób nieunikniony wywierają presję na podatnika, zmuszając go do wycofania kapitału z produkcyjnych zastosowań i zainwestowania go w zwolnione z podatków papiery wartościowe lub znalezienia innych, zgodnych z prawem metod unikania realizacji podlegającego opodatkowaniu dochodu. W rezultacie źródła dochodu do opodatkowania wysychają".*

Andrew Mellon – sekretarz skarbu w rządzie republikanina Warrena G. Hardinga

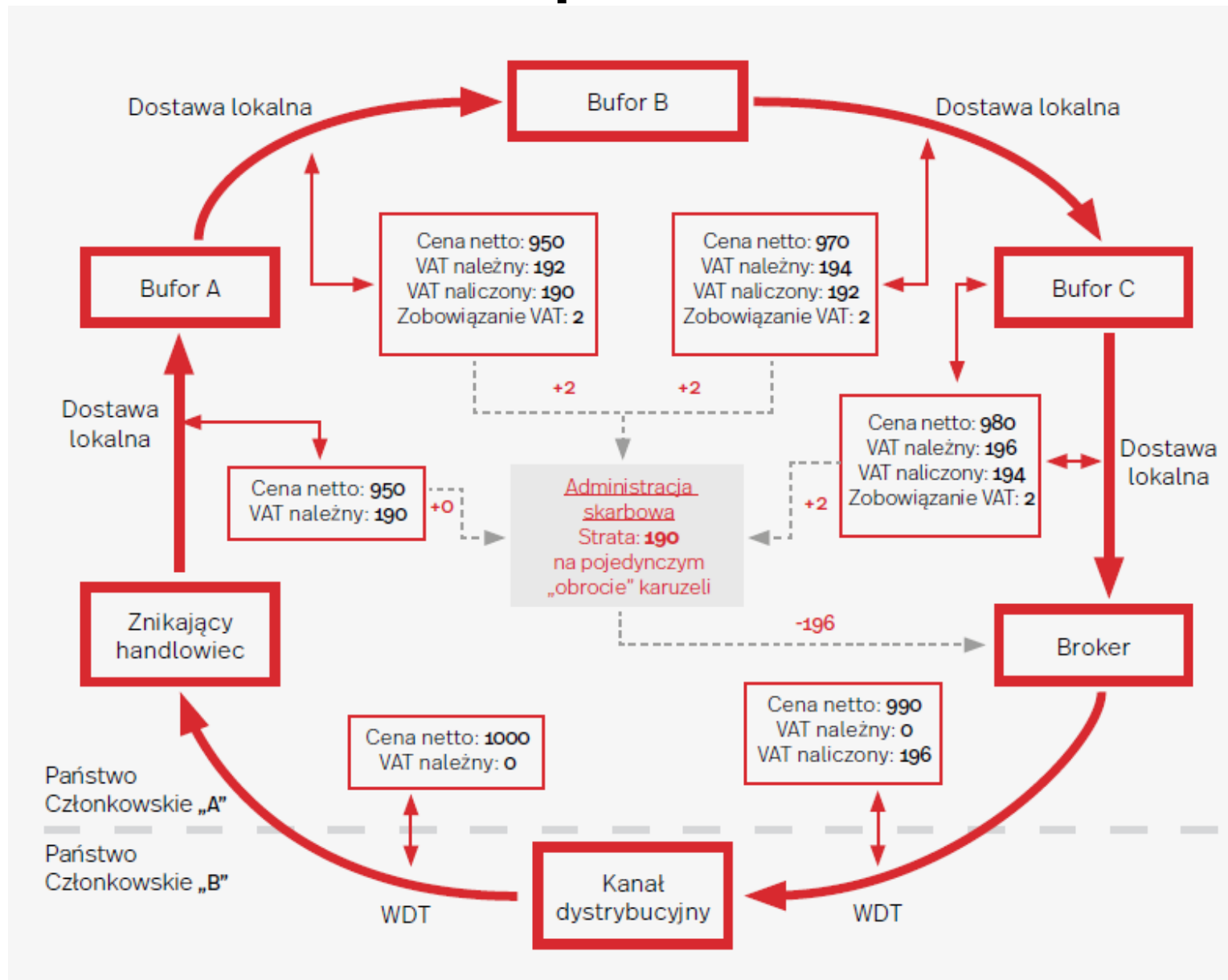
Przychody zorganizowanych grup przestępczych z nielegalnych rynków (w mld EUR rocznie)

Illicit market	7 OCP countries	Whole EU
Illicit drugs	20.2	27.7
Heroin	5.7	8.0
Cocaine	5.3	6.8
<i>Cannabis</i>	<i>5.4</i>	<i>6.7</i>
<i>Amphetamines</i>	<i>1.6</i>	<i>2.8</i>
<i>Ecstasy</i>	<i>2.2</i>	<i>3.5</i>
Trafficking in human beings (THB)	Estimate available only in few EU MS	
Illicit trafficking in firerarms (ITF)	-	0.4
Illicit trade in tobacco products (ITTP)	5.2	9.4
Counterfeiting	21.6	42.7
Illegal gambling	Estimate available only in few EU MS	
Extortion racketeering	Estimate available only in few EU MS	
Usury	Estimate available only in few EU MS	
MTIC fraud	16.9	29.3
Cargo theft	0.36	0.42
TOTAL	64.2	109.9

MTIC - (missing trader intra-community)

Karuzela podatkowa

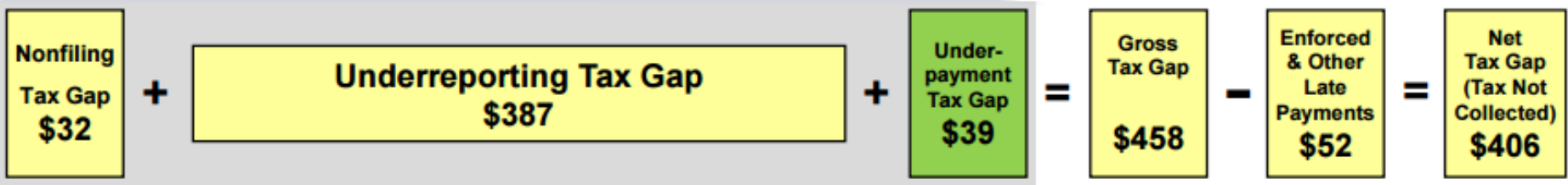
Luka podatkowa

Według amerykańskiej Internal Revenue Service luka podatkowa pozwala zmierzyć skalę, w jakiej podatnicy nie składają zeznań podatkowych i nie płacą podatku na czas.

Jest ona definiowana jako różnica pomiędzy kwotą podatków, które powinny zostać zapłacone, a kwotą, która faktycznie trafia do budżetu państwa.

Średnia luka podatkowa w USA (w mld USD), 2008-2010

True Tax Liability \$2,496		
Net Tax Gap \$406	Tax Eventually Collected \$2,090	(Net Compliance Rate = 83.7% of tax liability)
 Gross Tax Gap \$458	Tax Paid Voluntarily and Timely \$2,038	(Voluntary Compliance Rate = 81.7% of tax liability)

By Type of Tax

Individual Income Tax \$26	+	Individual Income Tax \$264						+	Individual Income Tax \$29	=	Individual Income Tax \$319	-	Individual Income Tax \$28	=	Individual Income Tax \$291
		Non-Business Income \$64	Business Income \$125	Income Offsets \$19	Filing Status \$5	Other Taxes \$1	Credits \$40	Unrealized Management Effects \$12							
Corporation Income Tax #	+	Corporation Income Tax \$41		+	Corporation Income Tax \$3	=	Corporation Income Tax \$44	-	Corporation Income Tax \$9	=	Corporation Income Tax \$35				
		Small Corporations \$13	Large Corporations \$28												
Self-Employment Tax \$4	+	Employment Tax \$81			+	Employment Tax \$6	=	Employment Tax \$91	-	Employment Tax \$12	=	Employment Tax \$79			
		FICA Withholding \$15	Self-Employment Tax \$65	Unemployment \$1											
Estate Tax \$2	+	Estate Tax \$1	+	Estate Tax \$1	=	Estate Tax \$4	-	Estate Tax \$3	=	Estate Tax \$1					
Excise Tax #	+	Excise Tax #	+	Excise Tax \$0.4	=	Excise Tax 0.4	-	Excise Tax \$0.2	=	Excise Tax \$0.2					

Categories of Estimates

- Actual Amounts
- Updated Estimates
- No Estimates Available

Źródło: Internal Revenue Service, 2016.

Luka VAT wg PwC (w mld PLN)

Źródło: PwC, 2017.

Wartości teoretycznych i faktycznych wpływów z VAT oraz luki w VAT w Polsce (mln PLN)

Poland	2012	2013	2014	2015	2016
VTTL 	159399	158882	162359	166223	167908
o/w liability on household final consumption	108887	109749	112465	114399	118622
o/w liability on government and NPISH final consumption	6505	6716	7113	7380	7524
o/w liability on intermediate consumption	23386	22919	22939	24649	25142
o/w liability on GFCF	16423	15306	16875	17444	14321
o/w net adjustments	4199	4191	2967	2351	2299
VAT Revenue 	116265	116607	122671	125836	132987
VAT GAP 	43134	42275	39689	40387	34921
VAT GAP as a percent of VTTL	27%	27%	24%	24%	21%
VAT GAP change since 2012					-6 pp

VTTL VAT Total Tax Liability

Źródło: CASE 2018.

NPISH Non-Profit Institutions Serving Households

GFCF Gross Fixed Capital Formation

o/w of which

Luka w VAT w państwach UE w latach 2016-2017 (1)

(jako % dochodów potencjalnych)

Źródło: CASE 2019.

MS	2016				2017				VAT Gap Change (pp)
	Revenues	VTTL	VAT Gap	VAT Gap (%)	Revenues	VTTL	VAT Gap	VAT Gap (%)	
BE	28750	32615	3865	11.9%	29763	33759	3996	11.8%	0.0
BG	4417	5020	603	12.0%	4664	5289	625	11.8%	-0.2
CZ	13091	15355	2264	14.7%	14721	16803	2082	12.4%	-2.3
DK	26735	29113	2378	8.2%	27931	30166	2235	7.4%	-0.8
DE	218779	242441	23662	9.8%	226582	251598	25016	9.9%	0.2
EE ←	1974	2101	126	6.0%	2148	2270	122	5.4%	-0.7
IE	12826	14767	1941	13.1%	13278	15215	1938	12.7%	-0.4
EL ←	14333	20769	6436	31.0%	14642	22041	7399	33.6%	2.6
ES ←	70705	72729	2024	2.8%	74107	75913	1806	2.4%	-0.4
FR	154490	169784	15294	9.0%	161932	173962	12030	6.9%	-2.1
HR	6016	6519	503	7.7%	6485	6944	459	6.6%	-1.1
IT ←	102378	139422	37044	26.6%	107901	141530	33629	23.8%	-2.8
CY	1664	1750	87	5.0%	1851	1862	11	0.6%	-4.4
LV	2032	2342	310	13.2%	2164	2549	385	15.1%	1.9
LT	3026	4054	1027	25.3%	3310	4429	1119	25.3%	-0.1
LU ←	3436	3554	119	3.3%	3469	3492	23	0.7%	-2.7

Luka w VAT w państwach UE w latach 2016-2017 (2)

(jako % dochodów potencjalnych)

MS	2016				2017				VAT Gap Change (pp)
	Revenues	VTTL	VAT Gap	VAT Gap (%)	Revenues	VTTL	VAT Gap	VAT Gap (%)	
HU	10587	12400	1813	14.6%	11725	13617	1893	13.9%	-0.7
MT	712	783	71	9.1%	810	823	13	1.6%	-7.5
NL	47849	50755	2906	5.7%	49900	52644	2744	5.2%	-0.5
AT	27301	29685	2384	8.0%	28304	30748	2444	7.9%	-0.1
PL	30838	38599	7761	20.1%	36330	42094	5764	13.7%	-6.4
PT	15767	18069	2301	12.7%	16809	18738	1929	10.3%	-2.4
RO	10968	17169	6201	36.1%	11650	18063	6413	35.5%	-0.6
SI	3316	3555	239	6.7%	3479	3606	128	3.5%	-3.2
SK	5420	7294	1874	25.7%	5917	7708	1791	23.2%	-2.5
FI	19694	21293	1599	7.5%	20404	22026	1622	7.4%	-0.1
SE	42770	43484	714	1.6%	44115	44769	654	1.5%	-0.2
UK	163344	183224	19880	10.9%	161509	180708	19199	10.6%	-0.2
Total EU-28	1043219	1188647	145428	12.2%	1085899	1223369	137470	11.2%	-1.0

Saldo finansów publicznych (jako % PKB)

Źródło: OECD 2017.

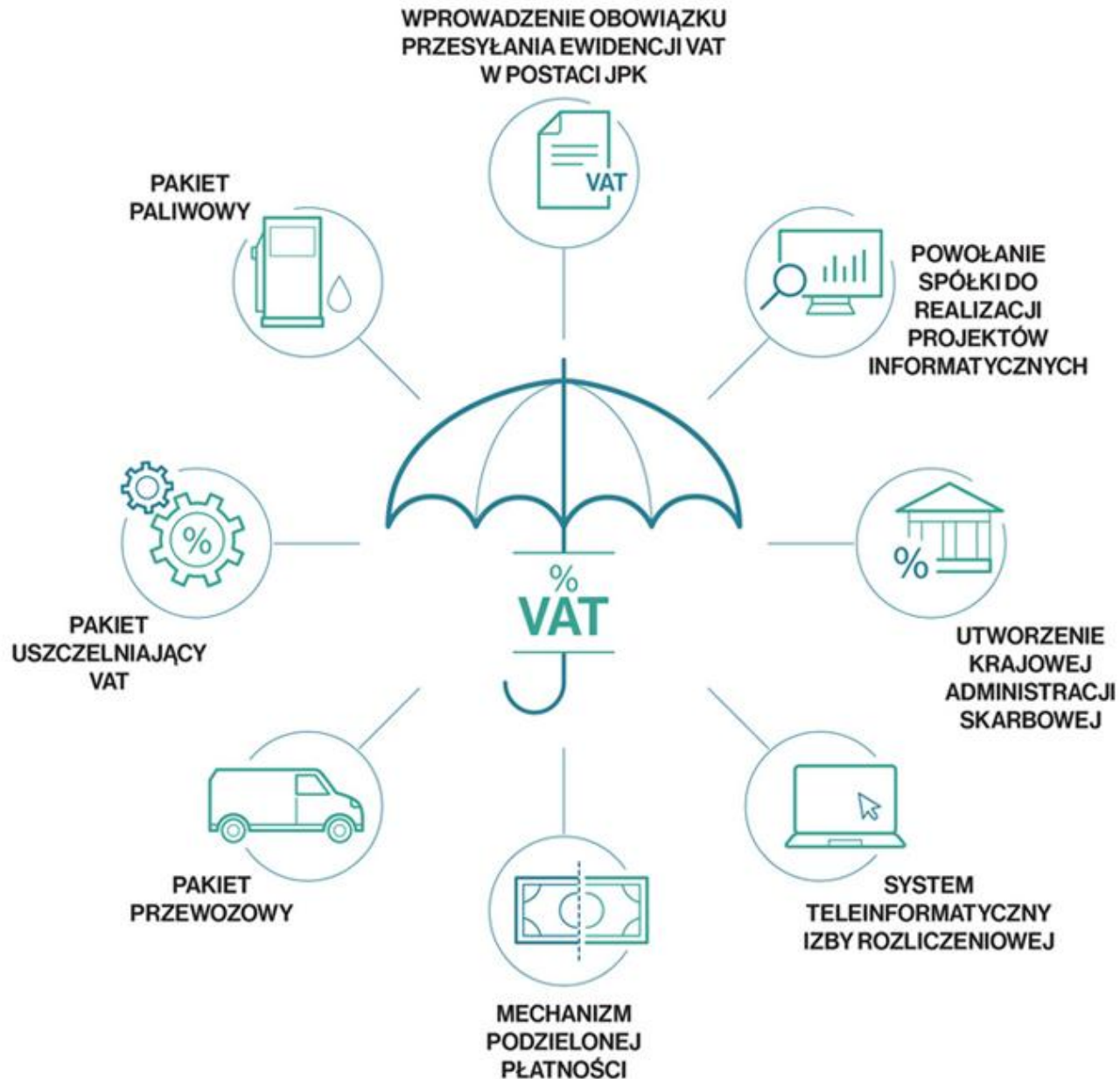
Country	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Austria	-1,4	-1,5	-5,4	-4,5	-2,6	-2,2	-1,4	-2,7	-1,1	-1,6
Belgium	0,1	-1,1	-5,4	-4,0	-4,1	-4,2	-3,1	-3,1	-2,5	-2,6
Czech Republic	-0,7	-2,1	-5,5	-4,4	-2,7	-3,9	-1,3	-1,9	-0,6	0,6
Denmark	5,0	3,2	-2,8	-2,7	-2,1	-3,5	-1,0	1,4	-1,3	-0,9
Estonia	2,7	-2,7	-2,2	0,2	1,2	-0,3	-0,2	0,7	0,1	0,3
Finland	5,1	4,2	-2,5	-2,6	-1,0	-2,2	-2,6	-3,2	-2,7	-1,9
France	-2,5	-3,2	-7,2	-6,8	-5,1	-4,8	-4,0	-3,9	-3,6	-3,4
Germany	0,2	-0,2	-3,2	-4,2	-1,0	0,0	-0,2	0,3	0,7	0,8
Greece	-6,7	-10,2	-15,1	-11,2	-10,3	-8,9	-13,2	-3,7	-5,9	0,7
Hungary	-5,1	-3,6	-4,6	-4,5	-5,5	-2,3	-2,6	-2,1	-1,6	-1,9
Ireland	0,3	-7,0	-13,8	-32,1	-12,7	-8,1	-5,7	-3,7	-2,0	-0,6
Italy	-1,5	-2,7	-5,3	-4,3	-3,7	-2,9	-2,9	-3,0	-2,7	-2,4
Luxembourg	4,2	3,3	-0,7	-0,7	0,5	0,3	1,0	1,4	1,4	1,6
Netherlands	0,2	0,2	-5,4	-5,0	-4,3	-3,9	-2,4	-2,3	-2,1	0,4
Norway	17,1	18,7	10,3	11,0	13,5	13,9	10,8	8,8	6,0	3,1
Poland	-1,9	-3,6	-7,3	-7,3	-4,8	-3,7	-4,1	-3,5	-2,6	-2,4
Portugal	-3,0	-3,8	-9,8	-11,2	-7,4	-5,7	-4,8	-7,2	-4,4	-2,0
Slovak Republic	-2,0	-2,4	-7,8	-7,5	-4,3	-4,3	-2,7	-2,7	-2,7	-1,7
Slovenia	-0,1	-1,4	-5,9	-5,6	-6,7	-4,1	-15,1	-5,4	-2,9	-1,8
Spain	1,9	-4,4	-11,0	-9,4	-9,6	-10,5	-7,0	-6,0	-5,1	-4,5
Sweden	3,3	2,0	-0,7	-0,1	-0,2	-1,0	-1,4	-1,6	0,3	0,9
Switzerland	0,9	2,1	0,8	0,3	0,8	0,3	-0,5	-0,3	1,1	..
United Kingdom	-2,7	-5,2	-10,1	-9,5	-7,5	-8,2	-5,6	-5,7	-4,4	-3,0
United States	-3,6	-7,0	-12,7	-12,0	-10,6	-8,9	-5,4	-4,8	-4,2	..

Dług publiczny (% PKB)

Źródło: OECD 2017.

Country	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Austria	68,7	74,0	86,3	90,3	91,3	97,6	93,9	101,9	101,1	..
Belgium	93,8	101,1	109,5	107,8	110,4	120,4	118,5	129,7	126,7	127,5
Czech Republic	30,3	34,2	41,0	45,8	48,4	57,9	58,0	56,7	53,9	49,7
Denmark	34,6	41,9	49,3	53,4	60,1	60,6	56,7	59,0	53,1	..
Estonia	7,2	8,4	12,6	11,9	9,5	13,2	13,7	14,1	13,0	13,1
Finland	39,1	38,3	49,2	55,1	57,5	64,3	64,8	71,7	74,9	75,9
France	75,6	81,5	93,2	96,8	100,7	110,4	111,0	120,3	121,1	123,4
Germany	64,2	68,1	75,5	84,5	84,3	88,2	83,3	83,7	79,3	76,5
Greece	112,8	117,5	135,0	127,1	109,2	164,5	178,9	179,5	181,6	185,2
Hungary	71,4	74,9	84,0	85,9	94,9	97,8	95,7	98,4	97,0	97,0
Ireland	27,4	47,4	67,7	84,1	109,7	129,2	132,7	122,9	91,5	..
Italy	110,7	113,0	126,0	124,9	117,9	136,2	143,7	156,0	157,5	156,4
Latvia	12,8	23,1	41,9	53,1	47,7	45,8	43,4	45,9	40,8	44,7
Lithuania	19,4	17,1	34,1	45,5	45,7	51,3	47,9	52,5	53,9	..
Luxembourg	12,6	20,1	19,7	26,8	26,4	30,1	30,1	31,5	30,7	..
Netherlands	48,5	61,4	64,1	68,0	72,0	77,8	76,6	81,2	78,1	75,8
Norway	55,6	54,2	48,1	48,4	33,8	34,9	35,3	33,0	38,9	42,5
Poland	51,1	53,4	56,7	61,0	61,2	64,4	65,0	70,0	69,4	71,9
Portugal	78,1	82,8	96,1	104,1	107,9	137,1	141,4	151,2	149,2	146,5
Slovak Republic	34,8	33,8	42,5	47,4	50,0	58,3	61,2	60,5	59,3	59,1
Slovenia	29,1	28,4	42,5	46,8	50,4	60,5	78,9	99,2	102,1	97,5
Spain	41,7	47,2	61,8	66,6	77,7	92,5	105,7	118,5	116,9	117,2
Sweden	46,1	44,7	47,8	45,5	45,6	46,2	48,4	54,6	53,3	51,7
Switzerland	50,5	48,6	46,4	44,7	45,0	45,8	45,5	45,5	45,2	..
United Kingdom	51,4	63,4	77,0	89,1	103,3	107,0	102,8	113,3	112,6	123,1
United States	64,7	73,6	87,0	95,7	99,9	103,4	105,4	105,2	105,6	107,4

Pakiet zmian systemowych służących przeciwdziałaniu wyłudzeniom podatku VAT

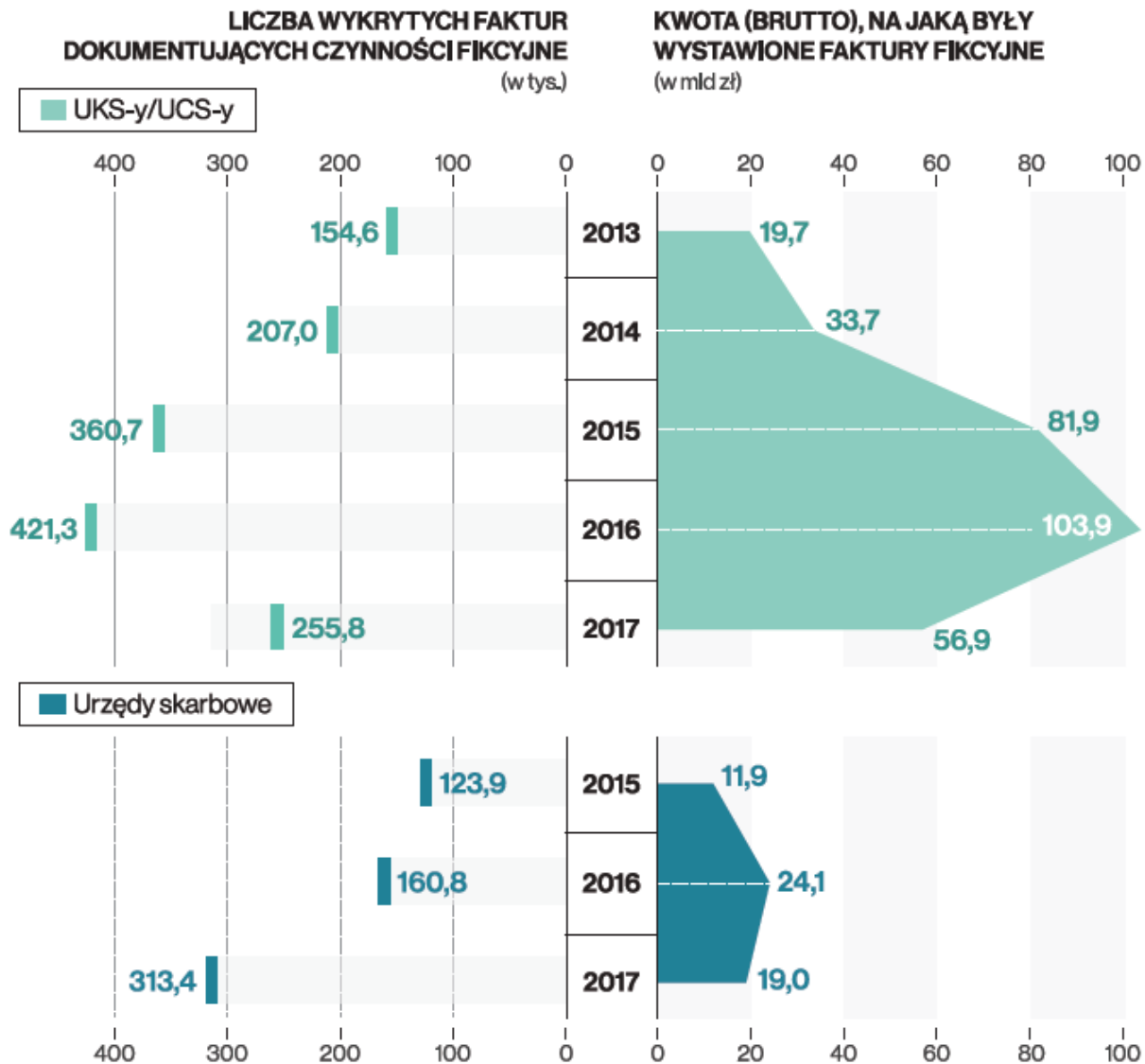
Fikcyjne faktury w Polsce wykryte w trakcie kontroli Skarbowej w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014
Liczba fikcyjnych faktur	84 241	119 889	153 714	154 645	206 966
Kwota wynikająca z faktur (brutto)/tys. zł/	3 711 173	5 822 535	15 486 932	19 712 774	33 692 713
Kwota wyłudzonego VAT*/tys. zł/	669 228	1 088 767	2 895 930	3 686 128	6 300 263

* Kwota ta wynika z podzielenia wartości faktury brutto na 1,23% i pomnożenia przez stawkę 23% (w 2010 r. stawką właściwą była stawka 22%).

* Do tych kwot dodać trzeba obrót, który nie został ujawniony w postępowaniach organów podatkowych i organów kontroli skarbowej.

Liczba wykrytych przez służby skarbowe faktur dokumentujących czynności fikcyjne oraz kwota (brutto) na jaką były wystawione

Źródło: NIK.

Dochody budżetu państwa z tytułu 4 najważniejszych podatków (w mld zł)

Podatek	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
VAT	99,5	107,9	120,8	120,0	113,4	124,3	123,1	126,6	156,8	174,9
Akcyza	53,9	55,7	58,0	60,4	60,7	61,6	62,8	65,7	68,3	72,1
PIT	35,8	35,6	38,1	39,8	41,3	43,0	45,0	48,2	52,7	49,5
CIT	24,2	21,8	24,9	25,1	23,1	23,3	25,8	26,4	30,0	34,6

Koniunktura gospodarcza i wyniki przedsiębiorstw

Wskaźnik	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Stopa wzrostu gospodarczego (w %)	2,8	3,6	5,0	1,6	1,4	3,3	3,8	3,1	4,8
Spożycie (ceny bieżące) (w mld zł)	832	875	949	988	995	1 019	1 038	1 074	1 151
Stopa inflacji /CPI/ (w %)	103,5	102,6	104,3	103,7	100,9	100,0	99,1	99,4	102,0
Przychody z całokształtu działalności (w mld zł)	2 394	2 560	2 895	2 992	3 013	3 090	3 182	3 267	3 364
Wynik finansowy brutto (w mld zł)	118	134	138	128	132	136	122	158	177

Źródło: GUS (2018).

Wartości teoretycznych i faktycznych wpływów z VAT oraz luki w VAT w Polsce (mln PLN)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018*
VTTL	158882	162359	165817	168416	179194	190246
o/w liability on household final consumption	109749	112465	114399	118645	125895	
o/w liability on government and NPISH final consumption	6716	7113	7380	7574	7974	
o/w liability on intermediate consumption	22919	22939	24649	25852	26848	
o/w liability on GFCF	15306	16875	17038	13879	15976	
o/w net adjustments	4191	2967	2351	2467	2502	
VAT Revenue	116607	122671	125836	134554	154656	172210
VAT GAP 	42275	39689	39981	33862	24538	
VAT GAP as a percent of VTTL	27%	24%	24%	20%	14%	9%

Źródło: CASE 2019.

VTTL

VAT Total Tax Liability

NPISH
GFCF

Non-Profit Institutions Serving Households
Gross Fixed Capital Formation

o/w

of which